

N. ANDRIJANOV

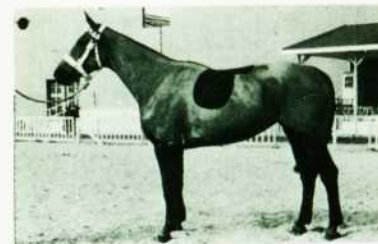
M. ANDREJEVIĆ

M. ANDRETTI

J. ANQUETILL

ANGLONORMAN

ANTIČKE SVEČANE IGRE: grčki trkači na panatenskoj amfori

Andrejević, Mihailo (1898), redovni profesor Medicinskog fakulteta u Beogradu, sp. radnik, publicist. Od 1930 djeluje u JNS, a 1937–41 je njegov predsjednik. Dugi niz godina bio predsjednik Međunarodne komisije NSJ, a 1963–65 potpredsjednik NSJ. Od 1932 član Nadzornog odbora FIFA, i od tada djeluje u njenim forumima preko 40 godina. Od 1970 bio potpredsjednik organizacionog komiteta nogometnog PS 1974. Organizirao tečajeve za nogometne suce u SAD i afr. zemljama; zaslužan za unapređenje sp. medicine. Dobitnik Majske nagrade Saveza organizacija za fizičku kulturu Srbije (1962) i Specijalne zlatne plakete NSJ (1969).

Andretti, Mario (1940), amer. automobilist tal. porijekla, rođen u Motovunu (Istra); 1978 osvojio PS u kategoriji formula 1 na automobilu Lotus – 79; pobjednik na 12 GP utrka, tri puta apsolutni prvak SAD, pobjeda na 500 milja Indianapolisa (1969), 32 pobjede u utrkama formule USAC, više pobjeda u maratonskim utrkama; vozio Ferrari, Parnelli, Lotus i Alfa Romeo.

Andrijanov, Nikolaj Efimovič (1952), sovj. reprezentativac u gimnastici; višestruki pobjednik na Ol, PS, PE i na prvenstvima SSSR. Osvojio je: na Ol 1972 I mjesto u vježbi na tlu, II mjesto u višeboju i III u preskoku; na Ol 1976 zlatnu medalju u višeboju, vježbi na tlu, preskoku i na karikama, srebrnu u ekipnom višeboju i na ručama i brončanu na konju s hvataljkama; na PS 1974 I mjesto na karikama, II u višeboju, konju sa hvataljkama, preskoku i na ručama; na PE 1971 osvojio po 2 zlatne, srebrne i brončane medalje; 1972 2 zlatne i 3 srebrne; 1975 5 zlatnih i 1 srebrnu; zaslužni majstor sporta.

anemometar (grč.), 1) jedrenje: instrument za mjerenje brzine vjetrova; sastoji se od šupljih polukugla koje se okreću na vjetru; to okretanje zupčanicima se prenosi na brojilo; 2) zrakoplovstvo → vjetromjer.

anemorumbometar (grč.-engl.) → vjetrokaz

Angell, Henrik August (1861–1922), norv. pukovnik; boravio u CG, u svojstvu vojnog atašea (1893 i 1914). Njegovo ime vezano je uz osnivanje prvog skijaškog kluba u CG (Cetinje, 1893). Napisao: *Gjenem Montenegro paa ski*, 1895; *De Sorte Fjeldes sonner*, 1896.

Angelović, Marica (1953), reprezentativka i prvakinja Jugoslavije u džudu, članica SD Spartak (Subotica), zaslužna sportašica Jugoslavije. Na PE 1976 i 1981 osvojila drugo mjesto.

angloarap, sp. konj dobio križanjem engleskog punokrvnjaka i arapskog konja; posredan za galopske utrke, za preponske turnirske discipline, a posebno za preskakanje prepona i svestrani ispit jahača.

anglonorman, snažan, žilav i brz normandjski vučni konj koji se, oplemenjen engleskim punokrvnjakom, razvio u odličnog sp. konja za turnirske discipline.

Anić, Krešimir (1937), dipl. pravnik, advokat; reprezentativac u streljaštvu, zaslužni sportaš Jugoslavije, član Streljačkog društva «Zagreb 1876». Nastupio na PS 1958 u ekipi koja je osvojila srebrnu medalju u vojničkoj pušci. Četverostruki pobjednik na PJ u gađanju vojničkom puškom (1956, 1961) i malokalibarskom puškom (1961, 1962).

Anića kuk (714 m), vrh u Velikoj Paklenici na Velebitu, sa stijenom vis. 370 m, najvećom i penjački najvrednijom u SRH na kojoj se zbog blizine mora penje i zimi u ljetnim uvjetima. Dosad je u njoj ispenjano više od 30 smjerova svih stupnjeva težine. Prvi pokušaj uspona 1938 završio je smrtnim padom zagrebačkog alpinista D. Brahma. Prvomajski

skup alpinista «Paklenica» održava se redovno od 1960 u Anića Luci, na podnožju stijene i tradicionalno je stjecište jugosl. i stranih penjača.

Anke, Hannelore (1957), reprezentativka Njemačke DR u plivanju. Na Ol 1976 u disciplini 100 m prsno osvojila zlatnu medalju. Članica štafete 4 × 100 m mješovito, koja je na istim Ol osvojila prvo mjesto. Na PS 1975 osvojila zlatnu medalju na 100 i 200 m prsno i u ekipi štafete 4 × 100 m mješovito.

Anković, Andrija (1937–80), nogometni reprezentativac sa 9 nastupa, član NK Hajduk (Split), a kasnije trener njegovog podmlatka i instruktor Dalmatinske nogometne regije, zaslužni sportaš Jugoslavije. Sudjelovao na Ol 1960 (zlatna medalja).

anorak (eskimski), 1) jakakašvo: lagana bluza od nepropusnog materijala s manžetom i okovratnikom od neoprena; 2) planinarstvo: vjetrovka.

Anquetill, Jacques (1934), franc. biciklist, peterostruki pobjednik na utrci Tour de France (1957 i 1961–64), svj. rekorder (1956) u vožnji na 1 sat (46.159 km).

antagonisti (grč.), anatomija: grupa mišića koja u jednom zglobu vrši pokrete različitog smjera. A. obavljaju suprotan rad od sinergista.

«Ante Jonić», Streljačko društvo, osn. 1950 u Splitu; ekipni pobjednik na PJ 1975 u disciplini malokalibarski pištolj serijske izrade.

antene na mreži, odbojka: orijentiri za ocjenu pravilno prebačenih lopti preko mreže koji se sastoje od dviju savitljivih šipki (duž. 1,8 m, promjer 10 mm) od fiberglasa ili nekog sličnog materijala, postavljenih sa svake strane mreže, na vanjskom rubu bočne trake. A. n. m. moraju biti iznad mreže 80 cm, međusobno udaljene 9 m i obojene u dvije svijetle kontrastne boje.

anti-sportska prepona, konjički sport: zapreka koja svojim izgledom, mjestom postavljanja, odojstojanjem između pojedinih njenih dijelova i konstrukcijom predstavlja zamku ili neugodno iznenađenje za strane natjecatelje.

anticipacija, sposobnost predviđanja toka i rezultata motoričke radnje, predviđanje putanja kretanja pokretnih objekata (sprava, rekvizita) i predviđanje akcija i reakcija suigrača i protivnika.

antičke svečane igre, u Grčkoj i u grč.-rim. kulturnom području ant. doba svečane igre sa natjecanjima u trčanju, rvanju, boksu, pankrationu (mješavini boksa i rvanja), petoboju, utrkama zaprežnih kola i jahačkim utrkama. Natjecali su se muškarci i dječaci, vrlo rijetko i djevojke. A.s. su bile kulturne igre šireg značenja, nikada nisu bile samo sp. priredbe; održavane su u slavu bogova, polubogova, kasnije i careva koji su slavljeni kao božanstva. U a.s. ubrajaju se kao najpoznatije i Olimpijske igre koje su se održavale od –776, a vjerojatno su započele i ranije, o čemu nema pouzdanih podataka. Karakter panhelenskih igara imale su Ol, Pitijske igre u Delfima, Nemejske igre u Nemeji i Istmanske igre. Ol i igre u Delfima održavale su se svake četvrte god., dok su se Nemejske i Istmanske igre održavale svake druge god. Atleti koji je uspio pobijediti na sve 4 klasične panhelenske igre, nazivali su periodonikom. Pored svih panhelenskih igara, neko vrijeme su od velikog značenja bile Panatenejske igre. Kasnije su rim. carevi održavali svečane igre sa sp. karakterom, kao npr. Augustus (Akteje), Neron (Neroneje), Hadrijan (Hadrijaneje), Domitian (Ol od Efesoza). U ant. doba veliki broj raznih igara omogućavao je mnogim atletima da se profesionalno bave pojedinom granom natjecanja,